

Kari Hemminki přináší do Plzně světové výzkumné know-how

Na plzeňské lékařské fakultě působí od ledna 2020 profesor Kari Hemminki, špičkový výzkumník v oblasti genomiky rakoviny a epidemiologie rakoviny. Uznávaný vědec ve zdejší Biomedicinském centru založil a vede novou výzkumnou laboratoř translační genomiky nádorových onemocnění. Zastává zde pozici tzv. ERA Chair, dle terminologie programu podpory evropského výzkumu Horizont 2020. Konkrétní projekt, díky němuž mohl „Chair“ do funkce nastoupit, má název Chaperon. Jeho smyslem je přinést do centra a tím i na Lékařskou fakultu v Plzni světovou úroveň know-how ve zmíněném oboru.

Foto: Petr Hošek

Evergreenem výzkumu rakoviny v Plzeňském kraji je skutečnost, že v našem regionu je rekordní výskyt rakoviny tlustého střeva a konečníku. Je to důvod, proč jste se rozhodl přesunout své výzkumné aktivity do Plzně?

Ne úplně ten jediný důvod, ale rozhodně tomu napomohlo, že jsem věděl o plzeňských biobankách, v nichž jsou uloženy vzorky od onkologických pacientů. Náš výzkum jsme orientovali na místní zdroje a nyní studujeme vzorky kolorektálního karcinomu.

Nyní pracujete v Plzni přibližně tři čtvrtě roku, předtím jste byl vedoucím oddělení v Německém centru pro výzkum rakoviny (Deutsches Krebsforschungszentrum – DKFZ) v Heidelbergu. Byla to pro vás velká změna pracovního prostředí, nebo jsou si výzkumné instituce podobné ve struktuře, kultuře a atmosféře bez ohledu na zemi, kde se nacházejí?

Jeden z rozdílů je ve velikosti pracoviště – DKFZ má 3000 zaměstnanců a většina z nich pracuje ve výzkumu, neboť tam nejsou žádní pacienti. Věda je však po-

dobná ve velkých i malých výzkumných centrech, přestože existují i určité rozdíly mezi zeměmi. V Plzni je velkou výhodou blízkost fakultní nemocnice a úzká spolupráce mezi ní a Biomedicinským centrem. **Překvapilo vás něco ohledně českého výzkumu a akademického prostředí?**

Český výzkum pro mě nebyl neznámý, protože jsem v průběhu let spolupracoval s různými skupinami a navštívil několik výzkumných institucí. Trochu zábavné jsou pro mě některé zdejší formalismy. Setkal jsem se s tím, že agentura poskytující granty vydala pokyny k podávání grantových žádostí, kde na 85 stranách popisuje proces podání a schvalování žádosti, ale pouze na 3 stránkách, a to velmi povrchně, se zabývá tím, jaká má být struktura samotného textu žádosti. Za podobný formalismus považuji fixaci na impakt faktor.

Vzhledem ke zmíněnému vysokému výskytu některých typů rakoviny v našem regionu – máte pro naše čtenáře nějaké rady ohledně prevence?

Jedním z rizik je kouření, což vědí i kuřáci. Radíme jim přestat, ale protože je kouření návykové, je to obtížné. Co je méně známé, zejména mezi politiky, je to, že prevenci rakoviny napomáhá, když je život občanů zorganizován tak, aby jeho přirozenou každodenní součástí byly fyzická aktivita a vyvážená strava.

Mimo práci – jak se vám líbí Plzeň se všemi jejími zajímavostmi a, samozřejmě, s jejím pivem?

Když odhlédneme od piva, připomíná mi prostředí v severní části Plzně s jezírky a lesy mé rodné Finsko. V létě bylo po horkém pracovním dni velmi osvěžující koupání v Košuteckém jezírku.

Pocházíte z Finska, ale několik let jste žil i v Německu. Komu se více podobají Češi – Finům, nebo Němcům?

Studoval jsem české dějiny a jsou v nich určité podobnosti s Finskem, které bylo historicky součástí Švédska i Ruska. První finští aktivisté za nezávislost prohlásili, že „Švédové nejsme, Rusy se nestaneme, budme Finové“. Možná s vámi tedy sdílíme určitou „tvrdohlavost“ malého národa.

Děkujeme za váš čas a přejeme mnoho úspěchů ve výzkumu.

Projekt Chaperon je financován z programu Evropské unie Horizont 2020, č. grantové smlouvy 856620.

